

KONGENITALIS SZIFILISZ

Balla Eszter

Bakteriális STI Járványügyi Referencialaboratórium
Mikrobiológiai Referencia Laboratóriumi Főosztály

NNGYK

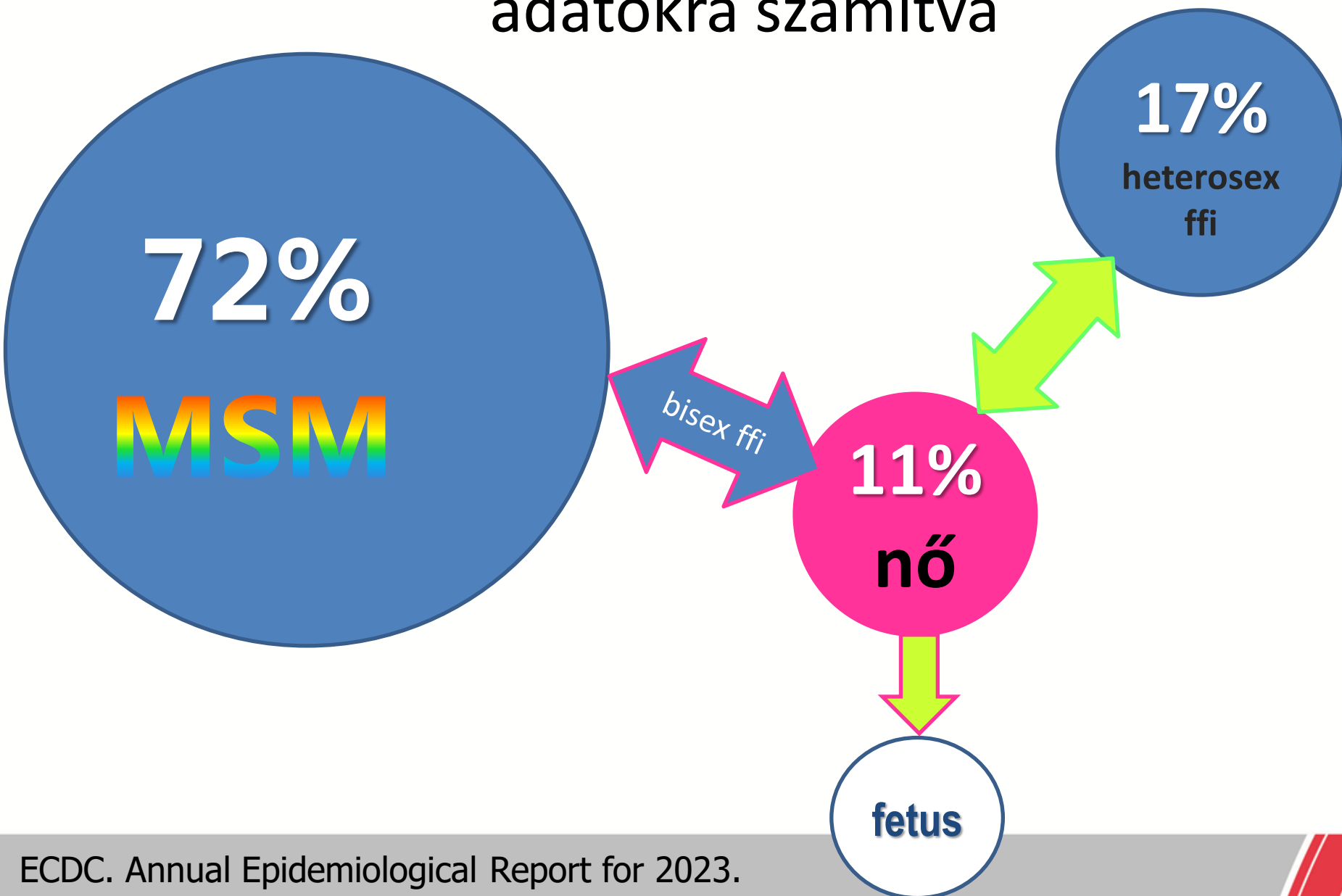
SZASZ, 2026.04.16, Szeged

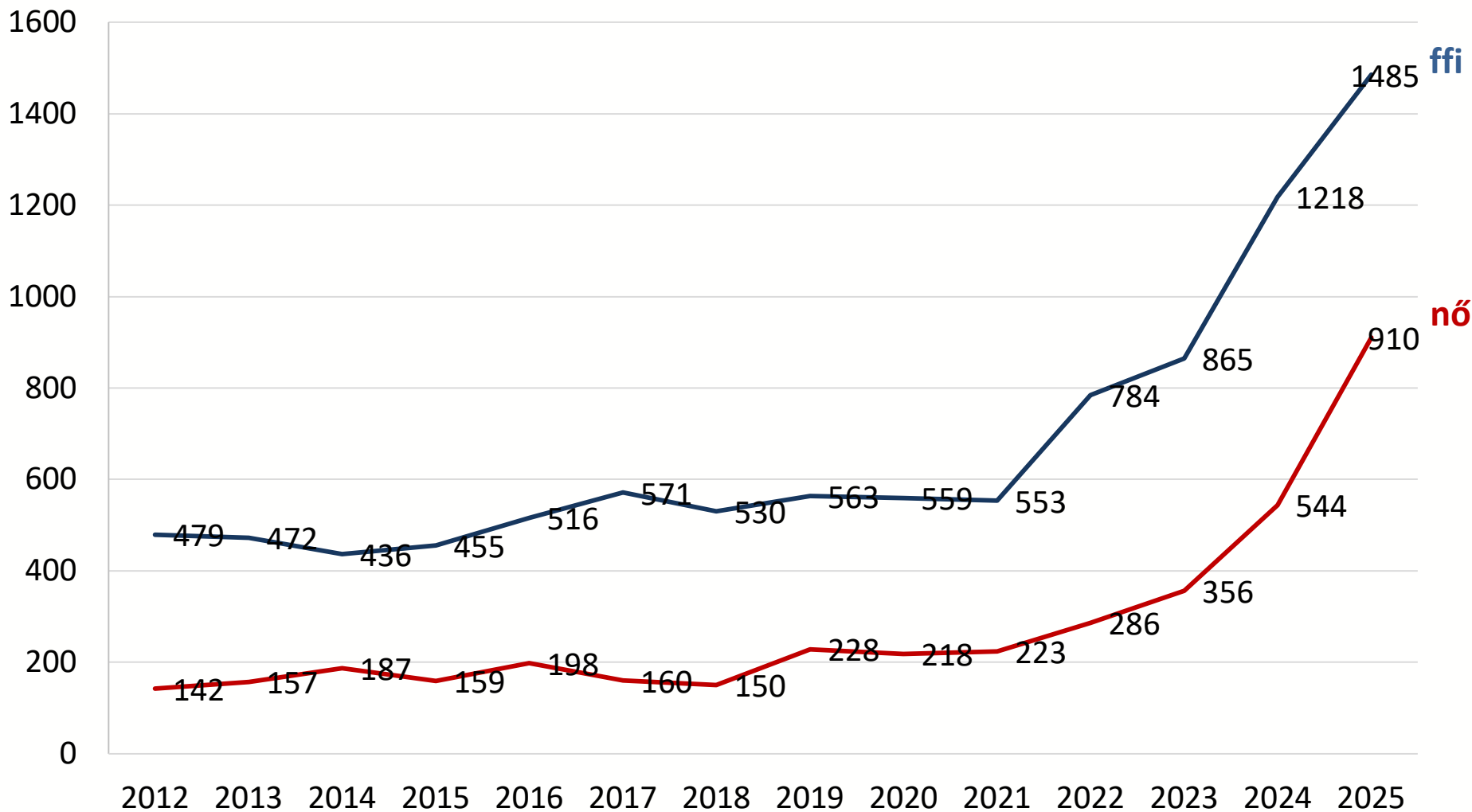
Globális és európai felnőtt szifilisz adatok

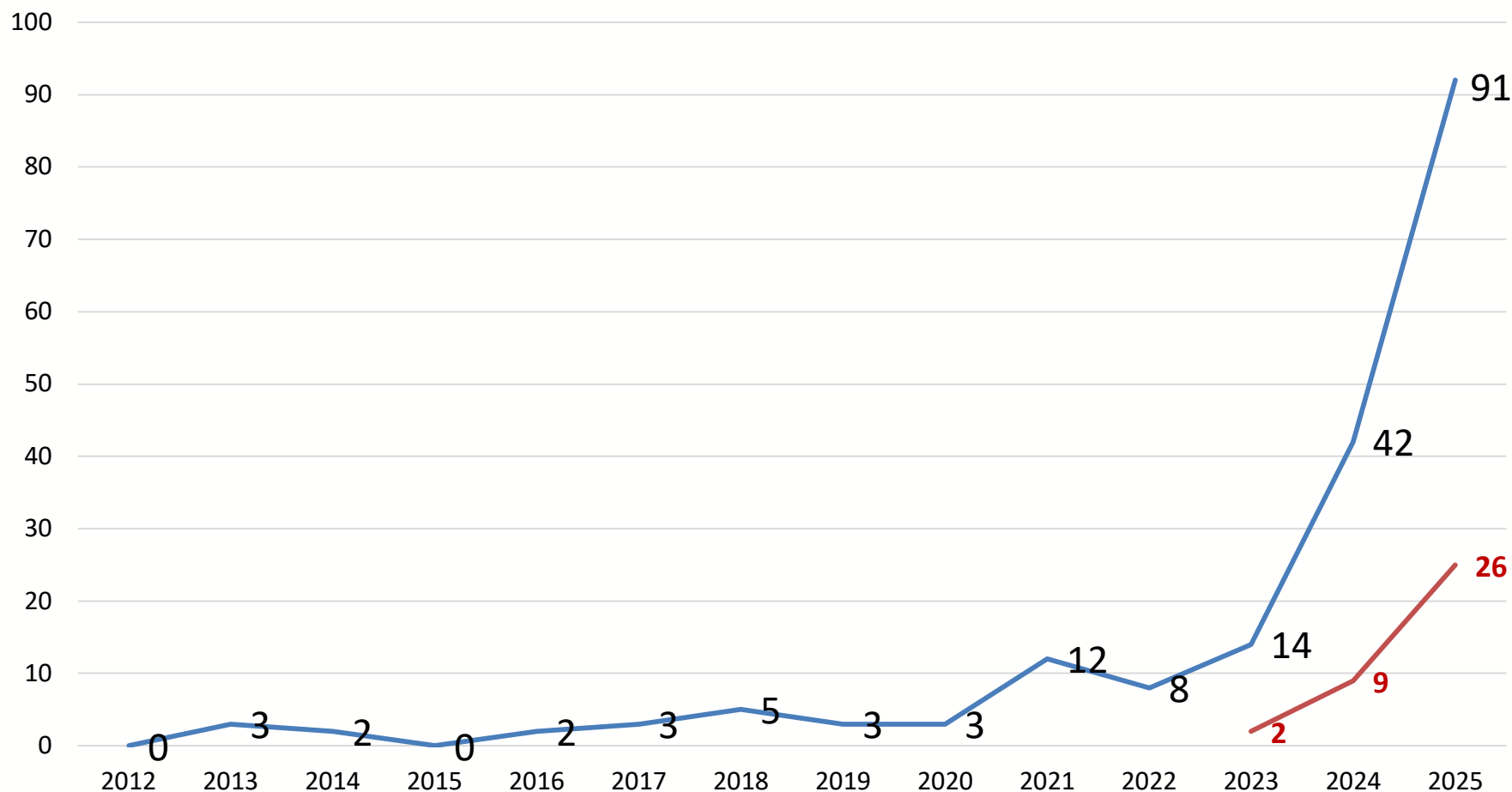
- WHO – 8 millió friss fertőzés (2022-es becslés)
- ECDC - 45.000/2023
össz-esetszám 100%↑ (2014-2023)
női esetszám 20%↑ (2022-2023)
szeropozitív gravidák száma???

Járványügyi háttér ismert transzmissziós adatokra számítva

Hazai bejelentett szifilisz adatok nemek szerint 2012-2025

Hazai bejelentett connatalis szifilisz esetszámok

2025: 91 eset – 26 fatalis: 19 intrauterin exit+7 postnatalis

2025. évi bejelentett congenitalis szifilisz esetek megoszlása

Lakóhely szerint	Esetszám	→ ebből fatális kimenetelű
Borsod-Abaúj-Zemplén	17	4
Jász- Nagykun-Szolnok	13	1
Heves	12	6
Budapest	10	4
Szabolcs- Szatmár- Bereg	9	1
Pest	9	2
Bács-Kiskun	8	7
Nógrád	3	1
Hajdú- Bihar	2	0
Békés	2	0
Veszprém	1	0
Somogy	1	0
Győr-Moson-Sopron	1	0
Komárom-Esztergom	1	0
Zala	1	0
Baranya	1	0

Laborszintű akcióterv

- Nevesített és valid **CS-regiszter-** (anyai adatok, rizikófaktorok; lakhely, klin státus, kórház)
- Harmonizált labordiagnosztika – **egységes labordg.**
- 2024-től **STI szakmai irányelv**
- 2025-től társszakmák fokozott bevonása (prenatalis ellátás, ill. neonatológusok, patológusok) – **releváns minták**
- Dec 1-vel elrendelt **gyorstesztelés:** vizsgálat szám ↑

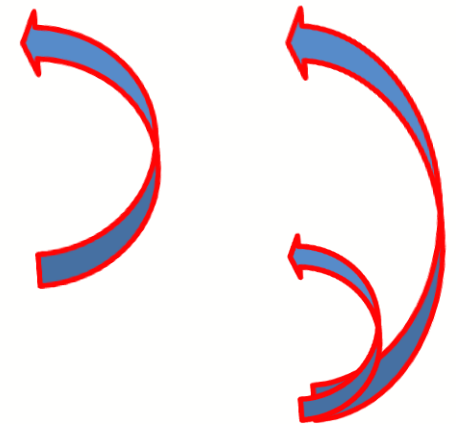
CS kockázatát fokozó anyai tényezők

- anyai sy stádium – transzmissziós ráta
- elhanyagolt/hiányos terhesgondozás – elmaradt dg
- kezelés vonatkozásában:
hiányzó/non-penicillin vagy megkésett kezelés
- gondozott, kezdetben szeronegatív statusú,
de **high-risk** gravida diagnosztizálatlan fertőzése
(hamis biztonságérzet/”kizárt” etiológia)

Kezeletlen intrauterin *T. pallidum* fertőzés klinikai manifesztációi és preventív lehetőségei

**prenatalis
szűrés és
adekvát
anyai
kezelés**

- Magzati halálozás (vetélés, halvaszületés)
- **Postpartum halálozás**
- **Tünetes** kongenitális szifilisz
- Tünetmentes kongenitális szifilisz

gyorsteszt

Tünetes CS - mintavétel

- **PCR:** Kezelés ELŐTT vett orrváladék, nykhártya-hámló bőrléziók : steril fiz. sóoldat, hűtve tárolni
- **Szerológia:** Újszülött natív vér vagy szérum
(**NEM** köldökzsínórvér!)
- Liquor (min. 0.5 ml, **víziszta**)
(klinikum/szerológia alapján)

Connatalis szifilisz diagnosztika I.

maternális ellenanyagok: IgG, RPR

- ~~IgG meghatározás?~~ **CSAK** ismeretlen anyai szerostatus esetén, ill. 18 hónapon túl
(TPHA, CLIA, ELISA : Összellenanyag-vizsgálatok)
- **RPR** titermeghatározás – szupportív dg. értékű, önmagában csak igen magas érték esetén,

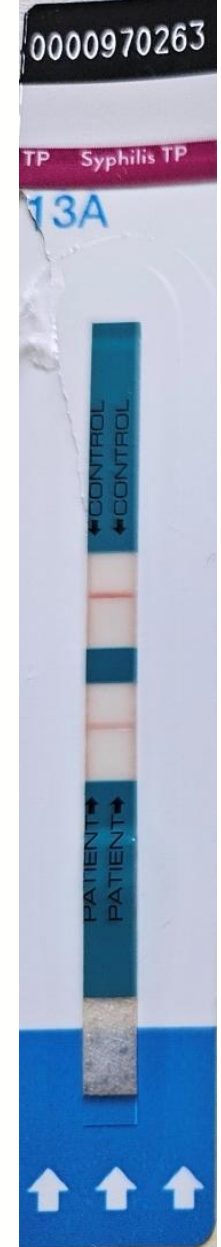
Connatalis szifilisz diagnosztika II.

matertől független vizsgálatok

- **IgM** meghatározás – döntő, nyomkövetés -korai szakban összehasonlító immunoblottok
- **PCR** – definitív! – orrváladék, bőr/nykh.léziók
- társfertőzések is! (CT, UU, GC)
- **RPR dinamika** a kórjelző, fontos a titerkövetés
- Liquor dg – Reagin/IgM

Gyorsteszt jelentősége

- Gyorsteszt (**TP-IgG**) **pozitív** anyák:
  - részletes kivizsgálás + kezelés, családszűrés
  - Újszülöttek **azonnali** kezelés, kivizsgálás
  - Postmortem minták
- Gyorsteszt **negatív, de high risk anyák:**
anyák: korai szeroneg, Sy I. fertőző szak! -
  - Újszülöttek **szoros** követése!
(TAJ- EESZT- örökbefogadás!!!)

Többszintű szakmai intézkedési terv

- **Háziorvos, védőnő:** high-risk gravidák kiemelt prevenciója: ismételt szűrés(ek)
- **BNG-k** bevonása
- **Laboratóriumok:** egységes vizsgálati protokoll, interpretált leletek közzlése és továbbítása: NNGYK
- **Szülészek – neonatológusok – (patológusok):** tájékoztató TFO körlevél: szülőszobai gyorstesztelés
- **Július 1-től** – rendeletmódosítás?

ÉS XX. VENEROLÓGIAI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMA

BUDAPEST · DANUBIUS HOTEL HÉLIA

2026. NOVEMBER 04-07.

Értesítő

Balla Eszter: Kongenitális szifilisz: nemzetközi és hazai adatok, trendek, diagnosztikus és preventív lehetőségek.

MAGYAR NŐORVOSOK LAPJA | 2026 | 89. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 18-23